

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ Δ.Σ. ΕΤΟΣ 2009

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μετά τη Γενική Συνέλευση τον Απρίλιο του 2009, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Α.Ε. πραγματοποίησε την πρώτη του συνεδρίαση στα τέλη Μαΐου. Σ' αυτή και σε όλες τις επόμενες συνεδριάσεις, το Δ.Σ. ασχολήθηκε τόσο με τα θέματα που τέθηκαν στη Γενική Συνέλευση όσο και με εκείνα που έθετε η επικαιρότητα.

Στο γενικότερο επίπεδο των αρχειακών εξελίξεων, συνέβησαν τα εξής κατά χρονολογική σειρά:

Στον τομέα των ιδιωτικών αρχειακών φορέων, η γενικότερη κρίση που έπληξε τον τραπεζικό χώρο και εντοπίστηκε ήδη από την προηγούμενη χρονιά, έχει επιπτώσεις σε ορισμένα τραπεζικά ιδρύματα και σε ό,τι αφορά τα Ιστορικά τους Αρχεία. Στην Εμπορική Τράπεζα λόγω χάρη, παρατηρείται μια ανησυχητική συρρίκνωση της υπηρεσίας του Ιστορικού της Αρχείου και αδιαφορία των διοικούντων που μεταφράζεται σε απαξίωση των δραστηριοτήτων του. Το γεγονός είναι ιδιαίτερα λυπηρό, ειδικά για ένα χώρο που έχει να επιδείξει μακρόχρονη και έντονη δραστηριότητα στα αρχειακά πράγματα.

Ακόμη πιο πρόσφατα, ανησυχητικά μηνύματα έρχονται και από το χώρο των αρχείων πολιτικών προσώπων. Επικείμενες μαζικές απολύσεις, μονομερείς μετατροπές συμβάσεων, υπολειτουργία των φορέων είναι τα πρώτα συμπτώματα της οικονομικής κρίσης, που όπως πάντα ξεσπάει πρώτα - και σχεδόν αποκλειστικά- στους εργαζόμενους και στις «μη παραγωγικές δομές». Αν κάποιος έχει την ατυχία να είναι και εργαζόμενος σε τέτοιο φορέα, το μέλλον του είναι τουλάχιστον επισφαλές. Δυστυχώς, τις παραπάνω συνθήκες καλύπτουν αρκετοί και αξιόλογοι συνάδελφοί μας, οι οποίοι και βιώνουν έντονα τις συνέπειες σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο.

Ακολουθεί αναφορά σε κάθε τομέα δραστηριότητας της Ε.Α.Ε. αναλυτικά, ώστε όλα τα παρευρισκόμενα μέλη να σχηματίσουν πλήρη εικόνα των πεπραγμένων του Συμβουλίου και να συμμετάσχουν σε έναν εποικοδομητικό διάλογο.

Ενημέρωση και επικοινωνία

Ο δικτυακός μας ιστότοπος ενημερώνεται τακτικότερα και εξακολουθεί να λειτουργεί ως κόμβος πληροφόρησης και ενημέρωσης για όλους του επισκέπτες, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση της επικοινωνίας εντός και εκτός της Εταιρείας: στην επιστημονική-ακαδημαϊκή κοινότητα και στους φοιτητές-σπουδαστές της αρχειονομίας, σε συγγενείς κλάδους ή συνεργαζόμενους φορείς.

Η Επιτροπή Διαδικτύου προχωρεί σταδιακά στην εκκαθάριση των παλαιών ή ανενεργών συνδέσεων και στην αναδιοργάνωσή τους, ώστε να γίνουν πιο λειτουργικές.

Ωστόσο, πρέπει να παρατηρήσουμε για άλλη μια φορά, ότι η τροφοδότηση της ιστοσελίδας από τα μέλη, με πληροφορίες που αφορούν αρχειακές δραστηριότητες του χώρου τους, είναι αναιμική. Είναι προφανές ότι, εφόσον και τέτοιου είδους πληροφορία δεν κατευθύνεται στην ιστοσελίδα και πρέπει να αναζητηθεί, ούτε ο χρόνος απόκρισης είναι ικανοποιητικός ούτε η πληροφόρηση πλήρης.

Εκκρεμεί τέλος, κυρίως για λόγους οικονομικούς, η μετάφραση βασικών τμημάτων της ιστοσελίδας στην αγγλική, ώστε να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη προβολή των δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

Εκδοτικός τομέας

Όπως προανέφερα, δεν έγινε δυνατή η προσέλκυση και συγκέντρωση επαρκών συνεργασιών ώστε να εξασφαλιστεί ύλη για την έκδοση του περιοδικού μας. Το αποτέλεσμα είναι να μην έχει εκδοθεί καινούργιο τεύχος των Α.Ν. ούτε αυτή τη χρονιά.

Θετική ωστόσο κρίνεται η πρόθεση που εκφράστηκε από τη Διευθύντρια των Γενικών Αρχείων του Κράτους, κα Μαριέττα Μινώτου, να προσπαθήσει να ενεργοποιήσει το προσωπικό των Γ.Α.Κ. ώστε να προβάλουν το έργο και τις δραστηριότητες της κρατικής αρχειακής υπηρεσίας μέσα από τα Αρχειακά Νέα. Οι ανάκαθεν άριστες σχέσεις Εταιρείας και Γ.Α.Κ. επιβεβαιώνονται και με τη συνδιοργάνωση της ημερίδας στην οποία θα αναφερθούμε στη συνέχεια.

Η διακίνηση και πώληση των εκδόσεων της Εταιρείας δεν βρίσκεται στο επίπεδο που θα έπρεπε. Πλήγμα αποτέλεσε και η πτώχευση του βιβλιοπωλείου με το οποίο συνεργαζόταν η Εταιρεία, που μας άφησε ένα χρέος σημαντικό για τις οικονομικές μας δυνατότητες. Προσανατολιζόμαστε σε μια συστηματικότερη προσπάθεια ενημέρωσης των βιβλιοπωλών στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και την Κέρκυρα, όπου συγκεντρώνονται και οι σπουδαστές της αρχειονομίας, και την εξασφάλιση διάθεσης των εκδόσεών μας από μερικά κεντρικά βιβλιοπωλεία, ενέργειες τις οποίες ήδη ξεκινήσαμε.

Ωστόσο, η Εταιρεία, κατάφερε να προχωρήσει στην έκδοση ενός έργου υποδομής, το οποίο κατά την άποψη του Δ.Σ. αποτελεί τρόπον τινά τη φυσική συνέχεια της έκδοσης του Εγχειριδίου Αρχειονομίας. Πρόκειται για το Ερμηνευτικό Λεξικό Αρχειακής Ορολογίας, το οποίο αποτελεί συνέκδοση της Ε.Α.Ε. και του Ιστορικού Αρχείου της Εμπορικής Τράπεζας και που βρίσκεται στη διάθεσή σας από σήμερα εδώ και σύντομα θα διατίθεται σε κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Οικονομικά

Τα έσοδα από τις συνδρομές των μελών και τις μικρές πωλήσεις των εκδόσεων δεν επαρκούν παρά για τα στοιχειώδη λειτουργικά μας έξοδα. Η έκδοση που προαναφέραμε κατέστη δυνατή μόνο με την ανάληψη του μισού κόστους από το Αρχείο της Εμπορικής. Οι χορηγίες ήταν μηδενικές τη χρονιά που πέρασε. Ο Ταμίας μας ο κ. Κώστας Χαρίσης θα σας δώσει στη συνέχεια αναλυτικότερα στοιχεία.

Οργάνωση συνεδρίων, εκδηλώσεων, ημερίδων κλπ.

Το Δ.Σ., παρακινούμενο από την έκρηξη της ψηφιοποίησης αρχείων και αρχειακού υλικού ποικίλου περιεχομένου από πολλούς και διάφορους φορείς, με τελικό στόχο τη διαδικτυακή τους διάθεση στο κοινό, και με δεδομένα τα προβλήματα και τους προβληματισμούς που δημιούργησαν οι νέες συνθήκες του ψηφιακού περιβάλλοντος, θεώρησε υποχρέωση της Εταιρείας να παρέμβει δυναμικά στα πλαίσια του θεσμικού της ρόλου στον κόσμο των αρχείων.

Πέρυσι, προσπαθήσαμε να οργανώσουμε ημερίδα για την Κοινωνία της Πληροφορίας, σε συνεργασία με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους. Πρόθεσή μας ήταν να προσκληθούν ομιλητές από τις ευρωπαϊκές χώρες, οι εισηγήσεις των οποίων θα αποτελούσαν το έναυσμα για τα προβλήματα εφαρμογής της διάθεσης ψηφιακών αντιγράφων αρχειακών τεκμηρίων στο Διαδίκτυο. Τα έξοδα της διοργάνωσης θα καλύπτονταν από εγκεκριμένα κονδύλια της Εθνικής Τεχνικής Βοήθειας για το πρόγραμμα ψηφιοποίησης των Γ.Α.Κ. Λόγω έλλειψης χρηματοδότησης και το 2009, η πραγματοποίηση της εκδήλωσης ακυρώθηκε. Επειδή όμως το θέμα εξακολουθεί να παραμένει φλέγον και επίκαιρο, το Δ.Σ. αποφάσισε να προχωρήσει στη διοργάνωση σχετικής ημερίδας, έστω και αναλαμβάνοντας όλα τα έξοδα, με το σκεπτικό ότι τα οφέλη για την αρχειακή κοινότητα θα είναι πολλαπλάσια της δαπάνης που θα απαιτηθεί.

Η πρωτοβουλία συγκεκριμενοποιήθηκε σε δύο στάδια και δύο επίπεδα. Το πρώτο ήταν η σύνταξη και αποστολή ενός ερωτηματολογίου σε περισσότερους από 190 φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς, οι οποίοι κατά την προηγούμενη πενταετία ενεπλάκησαν ενεργά ή έφεραν σε πέρας προγράμματα ψηφιοποίησης. Τα ερωτηματολόγια στάλθηκαν ταχυδρομικά και ήταν -και είναι- διαθέσιμα για συμπλήρωση και σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Ε. Απώτερος στόχος είναι να καταγραφεί συγκεντρωτικά η πληροφόρηση που θα προκύψει από τις απαντήσεις και να αποτελέσει τη βάση για μια πλατειά συζήτηση γύρω από το ποιος ψηφιοποιεί, τι και γιατί ψηφιοποιείται και πώς χρησιμοποιείται από δω και πέρα το ψηφιακό προϊόν. Οι απαντήσεις, όσες έφτασαν στα χέρια μας, συστηματοποιήθηκαν και οργανώθηκαν ώστε οι πληροφορίες που προκύπτουν να είναι επεξεργάσιμες και διαφωτιστικές.

Στη συνέχεια, το Δ.Σ. προχώρησε στη συγκρότηση οργανωτικής επιτροπής για την ημερίδα, με τίτλο «**Αρχεία: και μετά την ψηφιοποίηση τι?**» και ημερομηνία διεξαγωγής την 30.9.2010. Στην Οργανωτική Επιτροπή μας έκαναν την τιμή να δεχθούν να συμμετάσχουν εκλεκτά μέλη του ευρύτερου κόσμου των αρχείων, τα οποία και αποτελούν εγγύηση για μια επιτυχημένη διοργάνωση.

Όσον αφορά τους ομιλητές, έγινε προσπάθεια να προέρχονται από όλους τους χώρους που είχαν εμπλακεί στην ψηφιοποίηση αρχειακού υλικού.

Νέα μέλη

Εργαζόμενοι σε αρχειακούς φορείς, ερευνητές, αλλά και φοιτητές σχολών αρχειονομίας-βιβλιοθηκονομίας αποτελούν τη νέα εσοδεία των μελών μας.

Κατά το διάστημα από τον Μάιο του 2009 μέχρι σήμερα, το Δ.Σ. της Ε.Α.Ε. συνεδρίασε συνολικά 8 φορές και ενέκρινε την εγγραφή στην Εταιρεία των εξής:

1. Χριστογιάννη Ελένης, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση: ΜΑ Επιστήμη της Πληροφορίας: Υπηρεσίες Πληροφόρησης σε Ψηφιακό περιβάλλον, Πτυχίο Αρχειονομίας και Βιβλιοθηκονομίας (Ιόνιο Πανεπιστήμιο), Φορέας Εργασίας: ΓΑΚ Νομού Καρδίτσας*
2. Υπηρεσίας Ιστορικού Αρχείου του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς
3. Γιαννίκου Παρασκευής, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση: ΜΑ Διοίκηση Επιχειρήσεων (Παν. Πειραιά) και ΜΑ in Education (Univ. of Roehampton-ΑΣΠΑΙΤΕ) Φορέας Εργασίας: Ιστορικό Αρχείο Πανελληνίου Εκκλησιαστικού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου*
4. Αλεξόπουλου Βασιλείου, *Σπουδές-Επαγγελματική Κατάρτιση: ΜΒΑ Οικονομικού Πανεπιστημίου, Master Κοινωνιολογίας, πτυχίο Πολιτικών Επιστημών Φορέας Εργασίας: Υπεύθυνος περιεχομένου Εθνικού Οπτικοακουστικού Αρχείου*

Την εγγραφή των παραπάνω μελών που έχει εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο, καλείται η σημερινή Γενική μας Συνέλευση να επικυρώσει αμέσως μετά την εκφώνηση του απολογισμού.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Φέτος, η Εταιρεία μας συμπληρώνει 20 χρόνια ζωής και ενεργητικής συμμετοχής στα αρχειακά ζητήματα της χώρας μας. Οι παρεμβάσεις της σε θέματα όπως η αρχειακή εκπαίδευση και επιμόρφωση, η επιστημονική πληροφόρηση και η διεθνής συνεργασία, οι αρχειακές εκδόσεις υπήρξαν καθοριστικές, αν και το τελευταίο διάστημα υπήρξε μια σχετική υποχώρηση. Θεωρούμε ωστόσο ότι η φετινή χρονιά, με κύριες δράσεις την έκδοση του λεξικού και τη διοργάνωση της ημερίδας που περιγράψαμε παραπάνω, θα αποδειχθεί αντάξια της επετείου. Εννοείται ότι πάντα υπάρχει περιθώριο και για κάτι περισσότερο.

Η Εταιρεία τα τελευταία χρόνια έχει ανανεωθεί σε μεγάλο βαθμό με νέα μέλη που προέρχονται από αρκετούς νέους και διαφορετικούς χώρους. Όμως, δεν βρέθηκε τρόπος ο προσδοκώμενος δυναμισμός των νέων μελών να μετουσιωθεί σε θετική ενέργεια μέσα από τη συσπείρωση γύρω από την Ε.Α.Ε., τη στελέχωση των επιτροπών, τη συμμετοχή σε πρωτοβουλίες της. Η φυσιολογική υποχώρηση των παλαιών στελεχών δεν αντισταθμίστηκε από την αναμενόμενη αθρόα συμμετοχή των νεώτερων. Το αποτέλεσμα είναι μια αίσθηση μετέωρου βήματος, που οδηγεί σε μια αβεβαιότητα για το αν η Εταιρεία θα μπορέσει να συνεχίσει με την ίδια επιτυχία να παίζει τον καθοριστικό της ρόλο στα αρχαιακά πράγματα, όπως μέχρι τώρα. Είναι προφανές ότι μόνο η μαζική συμμετοχή θα αποτελέσει το έναυσμα για μια ανάλογη συνέχεια.

Κλείνοντας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον επικεφαλής της Υποδιεύθυνσης του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας κ. Γεράσιμο Νοταρά για τη σημερινή φιλοξενία της Γενικής μας Συνέλευσης και το Ιστορικό Αρχείο της Εμπορικής για την παροχή του χώρου συνεδριάσεων του Δ.Σ. κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο.

Αθήνα, 8 Ιουνίου 2010
Το Διοικητικό Συμβούλιο
της Ελληνικής Αρχαιακής Εταιρείας